

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ७ अंडक ४ पूर्णाङ्क २१०

२०७९ असार २७ गते सोमबार

Monday, 11 July, 2022

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

श्रीलंकामा जनविद्रोहः जनताले कज्ञा गरे राजापालको सता

काठमाडौं। आर्थिक संकट सामना गरिरहेको श्रीलंकामा जनताले निर्णयिक विद्रोह गरेका छन्। जुलाई ९ मा भएको जनविद्रोहका कारण श्रीलंकाका राष्ट्रपति गोटाबाया राजपाल र प्रधानमन्त्री रणिल विक्रमासिंहे आफ्लो निवारै छोडेर भास्तुपर्ने स्थितिमा पुगेका छन्। र, राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्री भवन जनताले पूर्णरूपमा कब्जा गरेका छन्। जनताको विद्रोहपछि देशै छाडेर भास्तुपर्ने स्थितिमा पुगेका राष्ट्रपति गोटाबाया राजपाल र प्रधानमन्त्री रणिल विक्रमासिंहे जुलाई १३ मा पदबाट राजीनामा दिने जानकारी सभामुख महिनादा यापा अबेयरादानालाई गराएको समाचार खोलेका छन्।

प्रधानमन्त्री विक्रमासिंहले पनि ट्वीट गर्ने सर्वदलीय सरकार गठनका लागि बाटो खोल्न राजीनामा दिन लागेको जनाएका छन्। प्रदर्शनकारीले शनिवार प्रधानमन्त्री विक्रमासिंहले निजी निवासमा समेत कब्जा जमाएका थिए।

आर्थिक संकट गहिरिदै जाँदा देशभरबाट राजधानी कोलम्बोमा भेला भएका लाखौं जनता राष्ट्रपति राजपालको सरकारी र प्रधानमन्त्री

विक्रमासिंहको निजी निवास कब्जा गर्न पुगेका थिए। राजापाल सरकारको गलत नीतिका कारण मुलुकमा गम्भिर आर्थिक संकट पैदा

हुन पुगेको भन्दै त्यहाँका जनताले राष्ट्रपति राजपाल र प्रधानमन्त्री विक्रमासिंहको राजीनामा मागेका थिए। उमीहरूले राष्ट्रपति राजपाल र प्रधानमन्त्रीले राजीनामा नदिउ-जेलसम्म दुवै भवन नछाइने बताएका छन्। प्रदर्शनकारीले प्रधानमन्त्री निवासमा आगजनी गरेको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारामाध्यमले जनाएका छन्।

प्रदर्शनकारीले शनिवार अप्राह्ण राष्ट्रपति निवासमा प्रवेश गरेर स्विमिड पुलमा पौडिंदै गरेको र शयनकक्षमा प्रवेश गरेर सेल्फी खिचेको भिडियो सामाजिक सञ्जालमा भाइरल भएका थिए। सरकारी निवासबाट भागेका राष्ट्रपति राजपाल देशभित्र असुरक्षित भएपछि विदेश भागिसको समाचार एजेन्सीहरूले उल्लेख गरेका छन्।

कोलम्बो बन्दगाहमा देखिएका दुईवटा पानीजहाजमा राष्ट्रपतिले सामान लोड गर्दै गरेको देखिएको समाचार पनि बाहिरिएका छन्। बाँकी ६ येजमा

६ वाम दलहरूद्वारा 'राष्ट्रिय स्वाधिनता रक्षाको लागि नागरिकता बितरण सम्बन्धी राष्ट्रिय दृष्टिकोण' विषयक अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम सम्पन्न

काठमाडौं। राष्ट्रियता र जनजिविकाका विषयहरूमा संयुक्त संघर्ष अगाडि बढाइरहेका ६ वाम दलहरूले यही असार २५ गते विषयविज्ञाहरू सहित काठमाडौंमा एउटा बृहत अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रम सम्पन्न गरेका छन्।

'राष्ट्रिय स्वाधिनता रक्षाको लागि नागरिकता बितरण सम्बन्धी राष्ट्रिय दृष्टिकोण' विषयक उक्त अन्तर्राष्ट्रिय कार्यक्रमको अध्यक्षता नेकपा (मसाल) विशेष महाधिवेशन आयोजक समितिका संयोजक सन्त बहादुर नेपालीले गरेका थिए। नेकपा (क्रान्तिकारी बाँकी ४ येजमा

अविचलित योद्धा श्रीनाथ अधिकारी (क.श्याम)को स्मृतिग्रन्थ विमोचन कार्यक्रम सम्पन्न

चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका विदेश विभाग प्रमुख काठमाडौंमा, क-कसलाई भेट्दै ?

काठमाडौं। चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका विदेश विभाग प्रमुख लिउ जियान्चाओ बाहिरिएका छन्। आइतबार अप्राह्ण

एयर चाइनाको ४३७ नम्बरको उडानबाट लिउ त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा ओर्लिएका हुँदू।

भ्र मण बाँकी ४ येजमा

गोली प्रहारबाट गम्भीर घाइते आबेको निधन, गोली प्रहार गर्ने एक जना पकाउ

एजेन्सी। गोली प्रहारपछि अचेत अवस्थामा रहेका जापानका पूर्वप्रधानमन्त्री सिज्जो आबेको निधन भएको छ। गोली लागेका अचेत अवस्थामा अस्पतालमा रहेका उनलाई अमेरिका, बे लायत, भारत, रसलगायत विभिन्न मित्राष्ट्रका सरकार प्रमुख तथा राष्ट्र प्रमुखहरूले स्वास्थ्यलाभको सन्देश पठाएका थिए।

जापानमा पर्सि हुन लागेको संसदको माथिल्लो सभाको चुनावी अभियानमा सडकमा भाषण

काठमाडौं। (क.श्याम) स्मृति ग्रन्थ' विमोचन गर्नु भएको हो।

नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलन तथा माओवादी आन्दोलनको एकजना सुपरिचित व्यक्तिका श्रीनाथ अधिकारी क.श्यामको तेस्रो स्मृति दिवस कार्यक्रममा स्मृति ग्रन्थको विमोचन गरिएको छ।

इच्छुक सांस्कृतिक प्रतिष्ठानको सभाहलमा कमरेड श्रीनाथ अधिकारी (क्रान्तिकारी माओवादी)का प्रतिष्ठानको सभाहलमा कमरेड श्यामको फोटोमा अविर, मालासहित अर्पणसहित श्रद्धाङ्गीसहित उहाँको विषयमा

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का महासचिव मोहन वैद्य किरणले स्मृति दिवस अर्पणसहित श्रद्धाङ्गीसहित उहाँको विषयमा

पहिलो खण्डमा कमरेड श्यामको संक्षिप्त जीवनी, दोस्रो खण्डमा उहाँसँग सहकार्य गरेका नेताहरू, सहयोदाहरू, परिवारका र सदस्यहरूको संस्मरणात्मक लेखहरू र तेस्रो खण्डमा उहाँको विषयमा

कमरेड श्रीनाथ अधिकारीको सम्झनामा उहाँको विषयमा

काठमाडौं। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का तत्कालीन पीवीएम श्रीनाथ अधिकारी कमरेड श्यामको तेस्रो स्मृति दिवस कार्यक्रममा क्रान्ति क्रान्तिकारीहरूबीचको एकताको विषयमा विशेष

चर्चा गरिएको छ। इच्छुक सांस्कृतिक प्रतिष्ठानको सभाहलमा सम्पन्न कार्यक्रममा वक्ताहरूले नयाँ जनवादी क्रान्ति सम्पन्न गरी वैज्ञानिक समाजवादी कारण असामिक निधन हुन पुग्यो। उहाँको निधनसे पार्टी र

कमरेड श्रीनाथ अधिकारीको सम्झनामा

मैले क. श्रीनाथलाई २०४० देखि विद्यै र बुझ्दै आएको छु। एक पटक म स महामन्त्री भएको बेला २०४२/०४३ साललिर त्रिभुवन अवस्थामा रहेको विचार हुँदै चेपे तरेर उकालो लाग्दै श्रीनाथजीको घर भच्चेकमा गएको थिएँ। मैले १ रात उहाँकै घरमा विताएँ। पार्टी सङ्गठनको अवस्था, गोरखा जिल्लामा भएका काम आदिबारे हामीले लामो कुराकानी गन्धाँ। हामीहरूका विच कैयो कुरा आदान-प्रदान भए। उहाँको पार्टीमा काम गर्ने स्पिरिट देखेर निकै छुसी लायो। उहाँ गोरखा जिल्लामा हाम्रो पार्टीका एक शीर्ष नेता हुनहुन्थ्यो।

हाम्रो पार्टी नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का पोलिटब्युरो सदस्य कमरेड श्रीनाथ अधिकारीको जन्म २०११ साल श्रावण ९ गते भएको थियो। उहाँको २०७६ असार २२ गते प्राणघातक रोग क्यान्सरको कारण असामिक निधन हुन पुग्यो। उहाँको निधनसे पार्टी र कमरेड श्रीनाथ अधिकारीका योगदानबाटे सङ्दिक्षितमा केही उल्लेख गर्दै उहाँको सम्झना गर्न गर्दै हुनहुन्थ्यो।

कमरेड श्रीनाथ २०३६/०३७ सालमा भएको जनआन्दोलनको अवधिमार्क्सवादी विचारधाराद्वारा प्रभावित भई चौथो महाधिवेशनकालीन नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको सदस्यता ग्रहणगरि नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा प्रवेश गर्नु भयो। त्यो बेला उहाँ इज्जियरिङ्को ● मोहन वैद्य 'किरण' ● क्षेत्रमा अध्ययनरत तथा कार्यरत हुनहुन्थ्यो। त्यो बेलादेखि उहाँ नेकपा (मशाल), नेकपा (एकता केन्द्र), नेकपा (माओवादी) हुँदै नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)मा अविच्छिन्न स्पमा विभिन्न प्रकारका साइटानिक जिम्मेवारी लिई क्रान्तिको काममा समर्पित रहिआउनु बाँकी ५ येजमा

काठमाडौं। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का तत्कालीन पीवीएम श्रीनाथ अधिकारी कमरेड श्यामको तेस्रो स्मृति दिवस कार्यक्रममा क्रान्ति क्रान्तिकारीहरूबीचको एकताको विषयमा विशेष

कमरेड...

भएको थियो।

मैले क. श्रीनाथलाई २०४० देखि चिन्दे र बुझै आएको छु। एक पटक म महामन्त्री भएको बेला २०४२/०४३ सालाले हुन् पर्छ, लम्जुडको विचौर हुँदै चेपे तेर उकालो लाए श्रीनाथजीको घर भन्नेका गएको थिए। मैले १ रात उहाँकै घरमा विताएँ। पार्टी सङ्गठनको अवस्था, गोरखा जिल्लामा भएको काम आदिवारे हामीले लाए कुराकानी गर्दै। हामीहरूका बिच कैर्य कुरा आदान-प्रदान भए। उहाँको पार्टीमा काम गर्ने रिपरिट देखेर निकै खुसी लाए। उहाँ गोरखा जिल्लामा हाम्रो पार्टीका एक शीर्ष नेता हुनुहुँथ्यो।

गोरखा जिल्लाका कतिपय प्रशिक्षण कार्यक्रम र केन्द्रीय तका कार्यक्रमहरूमा हाम्रो भेटाट भइनेहुँथ्यो। उहाँको स्वभाव अत्यर्मुखी प्रकृतिको थियो। कतिपय भेटाटका समयमा र कार्यक्रमहरूमा दार्शनिक विषयताई उठाउने गर्नुहुँथ्यो। मार्कसवादी साहित्यप्रति उहाँको राप्रो सच थियो।

महान् जनयुद्धको तयारी र दस वर्षीय जनयुद्धको समयमा उहाँ निकै क्रियाशील बन्नु भयो। उहाँको जिम्मेवारी मध्यक्षेत्र, गोरखा र चितवन लगायतका ठाउँमा रहेको थियो। उहाँले महान् जनयुद्धलाई गति प्रदान र साङ्गठनिक परिचालनका काममा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु भएको थियो।

पार्टीमा निरन्तर विभिन्न ढाइका अन्तर्सङ्गर्थ र दुईलाईन सङ्घर्ष चल्दै एको छ। यी सङ्घर्षहरूमा क. श्रीनाथ अधिकारी हमेसा क्रान्तिकारी धाराको पक्षमा दृढतापूर्वक उभिए आउनु भयो। महान् जनयुद्धका विरुद्ध आत्मसमर्पणवाद र गद्दारीको बाटो पक्षको दक्षिणपन्थी संशान धनवादीहरूसँतक को विचारधारात्मक सङ्घर्षमां उहाँको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। विभिन्न जनान्दोलन, जनयुद्ध र साङ्गठनिक कार्यमा क. अधिकारीले आफ्नो परिवारलाई प्रशिक्षित गर्दै र साथमा लिई आउनुभएको छ। उहाँको परिवारले विभिन्न समयमा अनेकौं बिघ्नाधारहरूको सामना गर्दै आएको छ।

२०७४ सालमा हाम्रो पार्टी नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)को राष्ट्रिय सम्मेलन कास्की जिल्लाको पोखरामा आयोजना गरि शानदार ढाइले सम्पन्न गरिएको थियो। राष्ट्रिय सम्मेलनलाई सफल तुल्याउन क. श्रीनाथले निकै महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु भएको थियो। उहाँको नेतृत्वमा ४ न प्रेदेशको सङ्गठन निकै राप्रोसित परिचालित गरिएको थियो।

कमरेड श्रीनाथ एक मिलनसार व्यक्तित्व हुनुहुँथ्यो। उहाँ गोरखा जिल्ला र गण्डकी क्षेत्रमा जनस्तरमा राम्रोसित स्थापित हुनुभएको थियो। उहाँलाई अरु पार्टीका नेता र विरोधीहरूले पनि सम्मान गर्दै। व्यक्तिगत रूपमा उहाँले कसैलाई पनि पिर्हनुहुँथ्यो।

२०७५ सालको मध्यसम्म बुटवलमा सम्पन्न केन्द्रीय समितिको बैठक पश्चात् उहाँ अप्रत्याशित रूपमा विरामी हुनुभयो। सामान्य औषधोपचार पश्चात् उहाँ पोखरातिर आफ्नो कार्यक्षेत्रमा जानु भयो। तर उहाँको स्वास्थ्य स्थिति गम्भीर बन्दै गयो। उहाँलाई पोखराबाट चितवनमा ल्याइयो। उहाँलाई पाटनको हरिसिद्धि हस्पिटलमा ल्याइयो। चितवनमा हुँदासम्म त सुधारको केही सम्भावना देखिन्थ्यो तरपछि संभव भएन। विरामी भएको बेला अस्पतालमा म विचारिका भेटन जान्थै। कुरा सुधारकै हुँथे। रेगले च्याप्टे लगेको स्थितिमा पनि उहाँमा सहनशीलता, धैर्य र बाँच्ने आशा निकै प्रबल थियो। उहाँले पार्टी र क्रान्तिका कुरा, सङ्गठनको अवस्था आदि बारे जिज्ञाशा राखिन्दै रहनुहुँथ्यो। आखिर, अन्तः उहाँले हामी सबैसित विदा लिनु भयो।

भयो। आखिर उहाँलाई पाटनको हरिसिद्धि हस्पिटलमा ल्याइयो। चितवनमा हुँदासम्म त सुधारको केही सम्भावना देखिन्थ्यो तरपछि संभव भएन। विरामी भएको बेला अस्पतालमा म विचारिका भेटन जान्थै। कुरा सुधारकै हुँथे। रेगले च्याप्टे लगेको स्थितिमा पनि उहाँमा सहनशीलता, धैर्य र बाँच्ने आशा निकै प्रबल थियो। उहाँले पार्टी र क्रान्तिका कुरा, सङ्गठनको अवस्था आदि बारे जिज्ञाशा राखिन्दै रहनुहुँथ्यो। आखिर, अन्तः उहाँले हामी सबैसित विदा लिनु भयो।

नेपाली कम्युनिस्ट आदोलन र नयाँ जनवादी क्रान्तिको क्षेत्रमा क. श्रीनाथ अधिकारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नु भएको थियो। हामीले देश, जनता र हाम्रो पार्टीका एक असल नेता गम्भीर्यै। उहाँले राजनीतिमा सङ्गठनका कार्यकर्ताहरूलाई सङ्गठनिक वैचारिक प्रशिक्षण सरल र वोधगम्य भाषामा दिने क्षमता उहाँमा प्रचुर मात्रामा थियो। यसैरी बसेर दुर्पक्षीय छलफल बहस गर्ने कुरामा पनि उहाँ निकै सिपालु हुनुहुँथ्यो। यो सबै कुरा उहाँले अनैपचारिक रूपमा आर्जन गरेको मार्कसवादी ज्ञान सिद्धान्तको प्रतिफल नै थियो।

विवाह र पारिवारिक जीवन

- हिमाणि दुःखी

ज्ञन स्थान र पारिवारिक जीवन

श्रीनाथ अधिकारी अर्थात् कमरेड श्यामको जन्म २०१२ साल सातन ९ गते नागरिकतामा उल्लेख भएनुसुन्न २०१२ साल सातन ९ गते आइतबार भएको हो। गोरखाको उत्तरपश्चिमी गाउँ साविक हशपुर गाउँ विकास समिति हालको अधिकोट गाउँपालिकामा हजुरबुगा त्रिलोचन अधिकारीको जेठो नाति भएको थियो। जीवनाथ अधिकारी, बुबा डालचन्द्र अधिकारी खेती किसान गर्ने, खेसी पाल्ने गर्नु हुन्थ्यो। साविक हशपुर गाउँ पञ्चायत दुँदै, हेतु दुर्घटनाको बाबु बनिसक्तु भएको थियो। अहिले उहाँका एक श्रीमती (राधिका), २ जना छोरी (सुशिला र सकुन्तला), ३ जना छोरा हरू (नारायण, उत्तम र उज्ज्वल), ३ बुहारीहरू (सुशिला थापा, सरिता दवाडी र शान्ति शर्मा), २ जना ज्वाई (गिरिराज लामिङ्गाने र रामकृष्ण खनाल) तथा छोरा-छोरीबाट ११ जना नाति-नातिना र १ पनाति गरि ज्यामा २३ जना रहेका छन्।

ग्रामिण परिवेस भएका कारण पनि खेती किसानी पेसा गर्दै बाबा डालचन्द्र अधिकारी र आमा छिलमाया (सरस्वती) अधिकारीको दोस्रो सन्तानको रूपमा श्रीनाथ अधिकारीको ज्ञान भएको हो। उहाँ भन्दा दुई वर्ष अगाडि दिव्ये नेत्रकुमारीको ज्ञान भएको थियो। उहाँले राजनीतिमा अधिकारी जेठो नाति भएको थियो। जीवनाथ अधिकारी, बुबा डालचन्द्र अधिकारी खेती किसान गर्ने, खेसी पाल्ने गर्नु हुन्थ्यो। साविक हशपुर गाउँ पञ्चायत दुँदै, हेतु दुर्घटनाको बाबु बनिसक्तु भएको थियो। अहिले उहाँका एक श्रीमती (राधिका), २ जना छोरी (सुशिला र सकुन्तला), ३ जना छोरा हरू (नारायण, उत्तम र उज्ज्वल), ३ बुहारीहरू (सुशिला थापा, सरिता दवाडी र शान्ति शर्मा), २ जना ज्वाई (गिरिराज लामिङ्गाने र रामकृष्ण खनाल) तथा छोरा-छोरीबाट ११ जना नाति-नातिना र १ पनाति गरि ज्यामा २३ जना रहेका छन्।

ग्रामिण परिवेस भएका कारण पनि खेती किसानी पेसा गर्दै बाबा डालचन्द्र अधिकारी र आमा छिलमाया (सरस्वती) अधिकारीको दोस्रो सन्तानको रूपमा श्रीनाथ अधिकारीको ज्ञान भएको हो। उहाँ भन्दा दुई वर्ष अगाडि दिव्ये नेत्रकुमारीको ज्ञान भएको थियो। उहाँले राजनीतिमा अधिकारी जेठो नाति भएको थियो। जीवनाथ अधिकारी, बुबा डालचन्द्र अधिकारी खेती किसान गर्ने, खेसी पाल्ने गर्नु हुन्थ्यो। साविक हशपुर गाउँ पञ्चायत दुँदै, हेतु दुर्घटनाको बाबु बनिसक्तु भएको थियो। अहिले उहाँका एक श्रीमती (राधिका), २ जना छोरी (सुशिला र सकुन्तला), ३ जना छोरा हरू (नारायण, उत्तम र उज्ज्वल), ३ बुहारीहरू (सुशिला थापा, सरिता दवाडी र शान्ति शर्मा), २ जना ज्वाई (गिरिराज लामिङ्गाने र रामकृष्ण खनाल) तथा छोरा-छोरीबाट ११ जना नाति-नातिना र १ पनाति गरि ज्यामा २३ जना रहेका छन्।

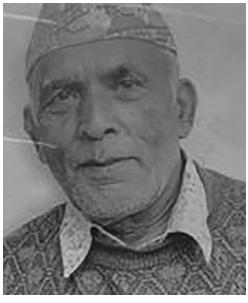
बालकाल, किशोरावस्था र शिक्षा

ग्रामीण परिवेस भएका कारण पनि खेती किसानी पेसा गर्दै बाबा डालचन्द्र अधिकारी र आमा छिलमाया (सरस्वती) अधिकारीको दोस्रो सन्तानको रूपमा श्रीनाथ अधिकारीको ज्ञान भएको हो। उहाँ भन्दा दुई वर्ष अगाडि दिव्ये नेत्रकुमारीको ज्ञान भएको थियो। उहाँले राजनीतिमा अधिकारी जेठो नाति भएको थियो। जीवनाथ अधिकारी, बुबा डालचन्द्र अधिकारी खेती किसान गर्ने, खेसी पाल्ने गर्नु हुन्थ्यो। साविक हशपुर गाउँ पञ्चायत दुँदै, हेतु दुर्घटनाको बाबु बनिसक्तु भएको थियो। अहिले उहाँका एक श्रीमती (राधिका), २ जना छोरी (सुशिला र सकुन्तला), ३ जना छोरा हरू (नारायण, उत्तम र उज्ज्वल), ३ बुहारीहरू (सुशिला थापा, सरिता दवाडी र शान्ति शर्मा), २ जना ज्वाई (गिरिराज लामिङ्गाने र रामकृष्ण खनाल) तथा छोरा-छोरीबाट ११ जना नाति-नातिना र १ पनाति गरि ज्यामा २३ जना रहेका छन्।

पहिला प्राथमिक विद्यालयमा शिक्षण पेसा गरेको श्रीनाथले ओभरसियरको पाठी २०३१ सालमा २०३३ सालमा गाउँको पार्वती प्राथमिक विद्यालयमा र खरिबोटमा रहेको अर्को विद्यालयमा पनि पढाउनु भयो। यी दुई विद्यालयमा उहाँले एसएलसी र त्यसपछि पाठीको पाठीलाई अन्तरको अधिकारीको विद्यालयमा पढाउनु भयो। जागिर खाने रहेको विद्यालयमा उहाँले एसएलसी र त्यसपछि पाठीको पाठीलाई अन्तरको अधिकारीको विद्यालयमा पढाउनु भयो।

कमरेड श्रीनाथ एक मिलनसार व्यक्तित्व हुनुहुँथ्यो। उहाँ गोरखा जिल्ला र गण्डकी क्षेत्रमा जनस्तरमा

जेल डायरी

■ मोदनाथ मरहटा ■

गोरखा कारागार

२०७९/३/१७

बजारलाई जेल र शितल दिने माथि रानीवन नामको जङ्गल अँधेरिएर आयो। यो मध्यांसारमा पानी पर्नु रुप्त्वाबिकै हो। यो प्रकृतिको नियमित चर्खा हो। पानी बर्सिएकोले खोलाहरू सल्लबालाएका छन्। गाउँका टारी दुकामा रोपाइ सजिलो होला तर खोइ? मुलुकमा देखिएको यो अनिष्टको बादलले कतिखेर कहाँ चढ्याउँ पर्छ ठेगान छैन।

मन अधिर छ। कहिले यो मन खेतका गहातिर पुछ कहिले यो मन ताकेको बनतिर उक्लन्छ तर तन भने यहि खोरभित्र जकडिएको छ। आज रातभर पानी पन्यो। कति खोलामा वाढी आयो।

श्रीलंकामा....

श्रीलंकाको राजधानीमा घोषित विरोध प्रदर्शनअघि दूलो संख्यामा सशस्त्र सैनिक र प्रहरी तैनाथ गरिएको थियो। अधिकारीहरूसे शुक्रबार राति कर्फ्युको घोषणा गरे प्रदर्शनाई रोक्ने कोसिसमेत भएको थियो। विपक्षी दलहरूको चक्रो विरोध भएसलाई पछि हुयाइएको थियो। बार प्रसारितमात्रे पनि प्रहरी प्रमुखमाथि मुद्दा चलाउँ चेतावनी दिएको थियो। घरमै बस्नका लागि दिएको चेतावनीलाई बेवास्ता गर्ने प्रदर्शनकारीहरू शनिवार राष्ट्रपतिको सरकारी निवास नजिकै जम्मा हुन थालेका थिए। समाचार एजेन्सी एफपीसीले केही प्रश्नकारीलाई कोलाब्जा जाने रेल बनाउन बाध्य पोका थिए।

संकटका बेला श्रीलंकाका विभिन्न राजनीतिक दलबीच भएको बैठकमा बहुसंख्यक दल राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीले तत्काल राजीनामा दिनुपर्ने पक्षमा देखिएका छन्। विपक्षी दलका एक सांसदका अनुसार बहुसंख्यक दलहरूबीच सभामुख्यले राष्ट्रपतिको भूमिका निर्माण गर्नेमा सहभाग भएको छ। संविधानअनुसार बढीमा ३० दिन सभामुख्यलाई राष्ट्रपति बनाउन मिल्छ। दलहरूले सर्वदलीय सकार गठन गरेर जीतिसक्दो चाँडो चुनावमा जाने विषयमा सहमति गरेका छन्। बाँकी कार्यकाल अथवा नेभेम्बर २४ सम्म सांसदहरूको गोप्य मतदान गरेर राष्ट्रपति छाने विषयमा पनि सहमति जुटेको छ।

प्रधानमन्त्री विक्रमासिंहेले पहिले निकत नेताहरूलाई राजीनामा गर्न त्यार रहेको जानकारी गराए पछि ट्रीट गरेका थिए। उनले जनताको सुरक्षाका लागि आफूले पद छाड्न त्यार रहेको बताएका छन्। प्रदर्शन बढाए गएपछि प्रधानमन्त्री विक्रमासिंहेले राजीनामाबाहेक विकल्प नरहेको बताइएको छ। गत महिनाको प्रदर्शनपछि विक्रमासिंहेलाई प्रधानमन्त्री बनाइएको थियो। राष्ट्रपति गोटाबायाको दाइ महिनाले पदबाट राजीनामा दिएपछि विक्रमासिंहेले विक्रमासिंहेलाई राजीनामाबाहेक विकल्प नरहेको बताइएको छ। गत महिनाको प्रदर्शनपछि विक्रमासिंहेलाई प्रधानमन्त्री बनाइएको थियो। राजीनामाबाहेक विक्रमासिंहेलाई प्रधानमन्त्री बनाइएको थियो। राजीनामाबाहेक विक्रमासिंहेलाई प्रधानमन्त्री बनाइएको थियो।

२ करोड २० लाख जनसंख्या रहेको हिन्द महासागरस्थित टापु राष्ट्र श्रीलंका अर्थिक रूपमा टाट पर्लिएरको छ। श्रीलंकाले इन्धन, औषधि, खाद्यान्ज सज्जा आधारभूत वस्तु आयात गर्नेमा सकेको छैन। १९४८ मा बेलायतबाट स्वतन्त्र भएको जिताहान्तर सबैभाले दूलो आर्थिक सकटमा परेको छ। श्रीलंका सकाराले सामान्य मानिसलाई आइताबासम इन्धन बिक्री गर्न रोक लगाएको छ। सत्रीको दशकपछि यस्तो कदम चाल्ने श्रीलंका पहिलो देश

गत सप्ताहान्तमा अधिकारीहरूले बस, रेल तथा स्वास्थ्य वहानका लागि आवश्यक पर्ने इन्धन एक साताका लागि पनि

भिराला पाखोमा पहिरा गए हुनन। घर छोडेर हिडेका छापामारहस्तालाई यो बसार्ताले भन दुख दिन्छ। गाउँभारी सुख्खा फौजको राज छ। यत हामी अध्यादेशका बन्दिहरू आप्नो सुर आप्नो चित आपै परिमा व्यग्र छै। चेतानाले हामी भौतिकबादी भन्हन्छ। बिचारले साम्यबादको वकालत पनि गँड्ही तर यो जेल जिवनमा ती सब बिसिएर म मा केन्द्रीत छै।

रूपमा हामी माओबादिको अधियोगी त हाँ तर सामारा यसता छैन। साथिहरूमा देखिएको यो अनेकातले हामिभित्रै अनावश्यक बिबाद निस्कन्छ। अनाठो छ हाम्रो स्वभाव ! शिक्षक सज्जठनमा सज्जठित छै तर एकले छै पार्टीसित सम्बन्धित छै तर म र मेरो भित्र केन्द्रित छै। घर परिवार आफन्देखी पर छै हामी बन्दिहरूचै गर्न तर जब उनी भोलपानी पिउङ्गु अनि गाली र हेपाइका शब्द बर्षाउँछन्।

तर आज उनले नया समाचार त्याए। आज सुरक्षाको बैठक बसे छ साउनदेखि हप्ताको एक दिन बन्दिहरूका परिवारलाई आफन्तसित भेदेस दिइ छ। उनको यो समाचारले हामी बन्दीको मुख उज्यालो भयो तर त्यो कुन दिन हो निर्णय भएको छैन रे ! अहिले थाम परिचमको पहाड नजिकै पुगोको छ। कारागारको परिचमी बुर्जमूनी म भोक्राउदै हुन्। यस्तो मानसिकतामा म कापी कलमको साथ तिन्हुँ। जेतभित्र लेख पढको खासै वातावरण बदैन। चौकिदारी र खाप देखाउदै लिला बाजे हाम्रो निगारी गर्दै छ। अनाठो छ जेल प्रशासनको आन्तरिक परिचालन। चौकिदार दाइ नाइको वा भाइ नाइकेलाई शङ्का लामे बित्कै जेलरको

यो जेलमा राष्ट्रीय प्रयोग भएको छ।

२०४५/३/२८

कारागार सुरक्षाको जिम्मा प्रहरीको स इ हर्क बहादुर थापा कान तताएर भित्र पसे। उनको साम भेनेको हामी आस्थाका बन्दिहरूलाई होच्याउने थर्काउने र रवाफ देखाउने हो। सामान्य अवस्थामा उनी तर्क गर्न सक्दैन र भन्छन् 'तिमीहरू पढे लेखेका म जैरे पुलिस के जान्दछु र किताब कापी पाटीको इयाडमा फालेर पुलिसमा आ हुँ' तर जब उनी भोलपानी पिउङ्गु अनि गाली र हेपाइका शब्द बर्षाउँछन्।

तर आज उनले नया समाचार त्याए। आज सुरक्षाको बैठक बसे छ साउनदेखि हप्ताको एक दिन बन्दिहरूका परिवारलाई आफन्तसित भेदेस दिइ छ। उनको यो समाचारले हामी बन्दीको मुख उज्यालो भयो तर त्यो कुन दिन हो निर्णय भएको छैन रे ! अहिले थाम परिचमको पहाड नजिकै पुगोको छ। कारागारको परिचमी बुर्जमूनी म भोक्राउदै हुन्। यस्तो मानसिकतामा म कापी कलमको साथ तिन्हुँ। जेतभित्र लेख पढको खासै वातावरण बदैन। चौकिदारी र खाप देखाउदै लिला बाजे हाम्रो निगारी गर्दै छ। अनाठो छ जेल प्रशासनको आन्तरिक परिचालन। चौकिदार दाइ नाइको वा भाइ नाइकेलाई शङ्का लामे बित्कै जेलरको

टेबुलमा उजुरी पुछ र अनुसन्धानको कर्मचारी हुँदै सि डि ओ र डि एस पि कहाँ दरिन्छ।

म कापिका पनामा अक्षरसित खेले जमर्कोमै हुन्। अब खानाको सिँडी लामे बेला भयो। खानाको लाइनमा बसन लागेपछि मुल गेटको च्यानल बन्द हुन्छ। रात मुस्तरी साउतिमा बोलु वा आँखा चिम्लाए एकदेखी सयसम्म सत्यैचिटी गरेन निद्रा बोलाउनु हाम्रो नियती हुन्छ। बन्दी जीवन साँच्चै खोरमा थुनिएका बाखासरहको हुन्ने रहेछ। तागो उत्त्रप्राप्ती हुरु बाहिर निस्कन्नु र साँधुरो चौरामा ठार्लिनु कुँजिएका खुड्डा तन्काउनु कारागारको धेरा तोडेर आएका कुनै अनिष्टका खबर सुन्नु र सम्बोदित हुनु।

बाहिको एक नाइलो आकासमुनी उभएस उत्तरपतिको जिप्रकाको विशाल भवन नियाल्नु। कारागार शाखाका कुनै द्यालु रुक्मित्र वा पुराना पत्रिकाको अक्षरहरू रेहेस उपचारलाई आफन्तसित भेदेस दिइ छ। उनको यो समाचारले हामी बन्दीको मुख उज्यालो भयो तर त्यो कुन दिन हो निर्णय भएको छैन रे ! अहिले थाम परिचमको पहाड नजिकै पुगोको छ। कारागारको परिचमी बुर्जमूनी म भोक्राउदै हुन्। यस्तो मानसिकतामा म कापी कलमको साथ तिन्हुँ। जेतभित्र लेख पढको खासै वातावरण बदैन। चौकिदारी र खाप देखाउदै लिला बाजे हाम्रो निगारी गर्दै छ। अनाठो छ जेल प्रशासनको आन्तरिक परिचालन। चौकिदार दाइ नाइको वा भाइ नाइकेलाई शङ्का लामे बित्कै जेलरको

■ यो साताको कविता

आस्थाका सतिसाल

■ खण्डन छन्त्याल ■

उकाली चढे पनि, ओराली भरे पनि समशस्या कुनै पनि, भन्ज्याड अनि चौपारीमा थ्रकाई मेटन बसे पनि सुनशान जेलमा हरपनि, कोलाहल शहरमा भय पनि सन्चो रहे पनि, बिसन्चो भय पनि खुशाय पनि, रिसाय पनि

आफु कै हराय पनि अधि रहे पनि विजय हुदा पनि या पाजाय भोदा पनि कतै बाटो बिराय पनि या फेरि भेटिय पनि युद्धमा भय पनि, सुनीलो शान्तिमा भए पनि कथित शान्तिमा रह्ये पनि

सजितो भय पनि या अन्द्यारोमा रहे पनि हजार ठक्कर खाए पनि लाख चुनौती आए पनि उहाँप्रतिको माया

उहाँप्रतिको सम्मान र आस्था

सर्वै अटल अमर र अविचल रह्नेछ !

षड्यन्त्रकारीहरूले

लोभी-पापीहरूले

बिचौलियाहरूले

भेडाको खालिभित्रका ब्वासाहरूले

हजार कोशिस गलर्नु

लाख प्रयास गलर्नु

क

